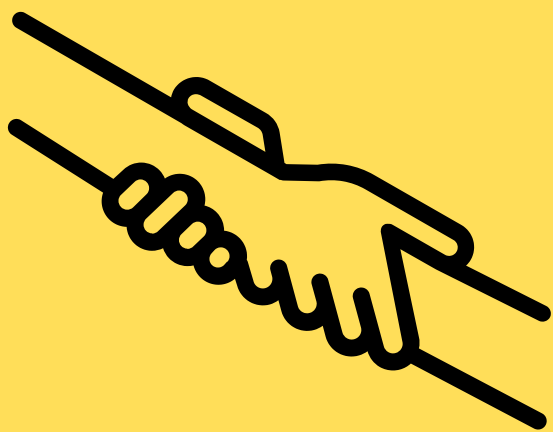

Suicid se može spriječiti!

Pokažimo
da nisu
sami.

Misliš da poznaješ nekoga
kome je potrebna pomoć?

1. Prepoznaj
2. Pitaj
3. Pruži podršku
4. Poveži osobu s izvorom stručne pomoći

Kako prepoznati suicidalnost?

9 od 10 adolescenata koji izvrše suicid prethodno pokazuje neke znakove upozorenja, odnosno neke naznake da bi mogli počinuti suicid. Ovo su neki:

- tuga, bezvoljnost, razdražljivost, promjene raspoloženja
- osjećaji bezvrijednosti, beznada i besmisla
- bijes, hostilnost, želja za osvetom
- povlačenje, gubitak interesa za ugodne aktivnosti
- promjene apetita i spavanja
- pad školskog uspjeha, nemogućnost koncentracije
- nemir, agitacija, impulzivnost
- zloupotreba alkohola ili droga
- misli, izjave, pisanje i crteži o smrti
- poklanjanje stvari, prikupljanje onoga što je potrebno za izvršenje suicida (npr. lijekovi, oružje, uže)
- iznenadno vedro raspoloženje nakon perioda depresije

Kako prepoznati suicidalnost?

Ponekad je dovoljan jedan znak,
a ponekad više.

Svaki znak
upozorenja treba
ozbiljno shvatiti,
pitati osobu i
osigurati joj pomoć.

Smijem li pitati o tome?

Pitati o suicidalnosti može spasiti život.

Razgovor s mladom osobom koja je u krizi može biti težak za oboje.

- odaberite mjesto gdje vas neće ometati i pobrinite se da imate dovoljno vremena
- imajte na umu da je osoba vrlo ranjiva
- uvažite njene osjećaje i nemojte ih umanjivati
- pustite osobu da govori, budite smireni i izbjegavajte snažne emocionalne reakcije (npr. plač, šokiranost)
- izbjegavajte izjave kao što su: "Trebao bi biti zahvalan za sve što imaš", "Postoje ljudi kojima je teže", "Razmisli kako bi bilo ... da to učiniš"

Povezivanje sa stručnom pomoći

Uloga prijatelja, člana obitelji ili druge osobe koja pruža podršku nije utvrditi hoće li si osoba oduzeti život.

Ako postoji sumnja, njena uloga je povezati osobu u krizi sa stručnjacima koji joj mogu pomoći, a koji će dalje odrediti kakva joj je pomoć u ovom trenutku potrebna.

Ukoliko je osoba maloljetna, nužno je da s njenim stanjem bude upoznat roditelj ili skrbnik.

Povezivanje sa stručnom pomoći

Ukoliko ne postoji potreba za trenutnom pomoći, npr. osoba se povjeri o tome da joj je teško, ali nema misli o smrti niti se samoozljeđuje, osobu je važno ohrabriti i potaknuti na traženje pomoći stručnjaka mentalnog zdravlja u savjetovalištu ili zdravstvenoj ustanovi.

Pomozite osobi tako što ćete zajedno s njom istražiti opcije, pomoći joj u traženju termina ili biti uz nju kada ide, kao i time što ćete joj nastaviti pružati podršku u ulozi prijatelja ili druge bliske osobe.

Poveži osobu sa stručnom pomoći.

Ukoliko postoji sumnja da bi si osoba mogla nauditi neposredno ili u skoroj budućnosti, potrebno je osigurati trenutnu pomoć. To je moguće učiniti:

- kontaktiranjem hitne medicinske pomoći
- obraćanjem hitnoj psihijatrijskoj ambulanti za djecu i adolescente (do 18 g.)
- obraćanjem hitnoj ambulanti u domu zdravlja, bolnici, KBC (odrasli)

Dok se ne osigura sigurnost mlade osobe, neophodno je ostati uz nju!

Povezanost s drugima, osjećaj da je nekome doista stalo i da je spreman biti tu za nas bude nadu.

Budi nada nekome!

Hvala ti što si tu!

Autorice: Tea Brezinščak, Nina Predrijevac, Ella Selak Bagarić

Dozvoljeno je slobodno korištenje, kopiranje i distribuiranje ove publikacije za namjenu edukacije. Nije dozvoljena prodaja niti bilo kakvo drugačije komercijalno korištenje. Dozvoljeno je citiranje i prenošenje dijelova ili cijelih tekstova uz obavezno navođenje izvora i autora.

© Centar za zdravlje mladih 2022